

Journal of Archival Organization, br. 1–4, 2002.

The Haworth press, inc., izdavač znanstvenih i stručnih knjiga i časopisa, pokrenuo je, zajedno sa suurednicima, Ruth C. Carter, PhD, MA, MLS, Wexford, Pennsylvania, i Thomasom J. Fruscianom, MA, University Archivist, Special Collections and University Archives, Rutgers University Libraries, New Brunswick, New Jersey, međunarodni časopis namijenjen unapređenu znanja i stručnosti arhivista. Namjera je izdavača i urednika obuhvatiti sve aspekte sređivanja, opisa i dostupnosti svih oblika arhivskoga gradiva, s naglaskom na novim tehnologijama, aplikacijama i standardima.

Za 2002. objavljena su 4 broja časopisa. Online su dostupni sažeci skoro svih članaka sva četiri broja te cjelokupni članci prvoga broja, oko 100 stranica teksta. Članci su, uz sažetak, upotpunjeni ključnim riječima, fusnotama, datumom zaprimanja, korekture i prihvaćanja teksta.

U prvom broju časopisa objavljeni su članci:

Ruth C. Carter i Thomas J. Frusciano, *Introducing the Journal of Archival Organization*

Urednici na četiri stranice predstavljaju novi časopis. U prvoj rečenici naglašavaju kako je arhivska struka u proteklih dvadeset i pet godina prošla kroz značajnu transformaciju izazvanu tehnologijom koja je ne samo stvorila novu vrstu gradiva već i nove načine kontrole gradiva i njegove dostupnosti. Urednici se pitaju jesu li arhivistički pristup i metodologije adekvatne za informatičku eru, ne bave li se arhivisti primjenom novih tehnologija više nego odabiranjem i dokumentiranjem gradiva te kako tehnologija mijenja sređivanje, opis i dostupnost gradiva. Dan je pregled članaka prvoga broja i upućen poziv čitateljima da šalju svoje članke, istraživanja i mišljenja.

James L. Gehrlich *The Archival Imagination of David Bearman, Revisited*

Upravitelj arhiva u New York Weill Cornell Medical Center Archives govori kako mnogi arhivisti drže arhivsku predodžbu Davida Bearmana avangardnom. Bearman se u arhivskoj struci pojavio 1975., kao direktor jednoga projekta. Arhivistica Linda Henry oštro je kritizirala Bearmana zbog nepoštivanja arhivske teorije i prakse T. R. Schellenberga. Iako je Bearman i hvaljen (Terry Cook) i kritiziran zbog utemeljenja "nove paradigme" usredotočene na arhivsko upravljanje elektroničkim gradivom, njegove metode i strategije žele obuhvatiti sve oblike čuvanja gradiva. Esej daje općenit pregled Bearmanove arhivske predodžbe, nabraja neke od njezinih komponenti, bavi se elementima kritike Linde Henry. Bearman je pokazao kako postoji ogromna razlika između onoga što se treba i što se može vrednovati, te dovodi u pitanje tradicionalni pristup vrednovanju na dokaznoj i obavijesnoj vrijednosti temeljen; zalaže se da se vrednovanje radije usredotoči na djelatnosti iz kojih je nastalo gradivo, nego na samo gradivo te da se znanje korisnika o gradivu treba iskoristiti tako da ga se inkorporira u obavijesna pomagala radi pomoći budućim korisnicima ... Iako se dugotrajni utjecaj Bearmana na arhivsku struku može dovoditi u pitanje, arhivisti ga ipak moraju uzeti u obzir te uključiti u svoje nastavne programe.

Matthew Lyons *K-12 Instruction and Digital Access to Archival Materials*

Vođa tima i arhivist projekta Mellon Survey Project, Historical Society of Pennsylvania, Philadelphia, uspoređuje niz elektroničkih i neelektroničkih projekata radi promoviranja poduke pomoću izvornoga gradiva. Arhivsko gradivo i digitalna tehnologija snažna su oruđa poboljšanja poduke. Studiji na kojima je omogućen elektronički pristup arhivskom gradivu jačaju arhivsku praksu i učenost studenata. Studenti uče aktivno,

kreativno i kritički, a arhivi razvijaju svoju službu za korisnike i jačaju vezu s javnosti. Online pristup gradivu vodi k poboljšanju dizajna i održavanja sredstava navigacije. Članak se bavi i određenim razlikama u historiografskom i pedagoškom pristupu kojima se služe neke web stranice namijenjene obuci, uz fokusiranje na razlike između stranica Kongresne knjižnice (Library of Congress) i Nacionalnog arhiva (National Archives and Records Administration).

Jennifer A. Marshall, *The Impact of EAD Adoption on Archival Programs: A Pilot Survey of Early Implementers*

Autorica, članica nastavnog osoblja i studentica doktorskoga studija na School of Information Sciences, Sveučilišta Pittsburg, izvješćuje o rezultatima istraživanja provedenog kako bi se procijenio utjecaj kodiranog arhivskog opisa (*EAD - encoded archival description*) na arhivske programe. Studija ispituje kako je kodirani arhivski opis utjecao na rad ustanova koje ga rabe i na opseg do kojeg je postao regularna funkcija arhiva. U prilogu članka dan je upitnik, kojega je autorica uputila arhivskim ustanovama, pomoću kojih je došla do podataka koje rabi u tekstu.

James P. Quigel, *Union Outreach- A Pilgrim's Progress*

Voditelj Historical Collections and Labor Archives, Sveučilišta Pennsylvania, daje revidiranu verziju referata kojega je održao na Mid-Atlantic Regional Archives Conference u proljeće 2001. u Philadelphiji. Kako se američki sindikalni pokret reorganizira i pomlađuje, pred arhivistima stoji izazov potpunoga dokumentiranja organizacijskih, političkih i kulturnih promjena sindikata. Arhivisti sindikata trebaju sindikalnim vođama i članovima prenijeti znanje o borbama, porazima i pobjedama sindikata kako bi osigurali sredstva za programe sindikalnih arhiva, osigurali suradnju sindikata glede zastarjelih sporazuma o pohrani te suradnju u spašavanju zatvorenih okružnih i lokalnih sindikalnih podružnica i ureda. Ukoliko žele biti uspješni, arhivisti sindikata moraju naći svoje mjesto unutar sindikalnoga pokreta i ustanoviti svoju važnost, za same sindikate, u razdoblju velikih promjena i restrukturiranja.

Bradley D. Westbrook, *Prospecting Virtual Collections*

Knjižničar i arhivist u Mandeville Special Collections Library, Sveučilišta California, u revidiranoj verziji izlaganja održanoga na godišnjoj konferenciji Society of California Archivists 28. travnja 2001., govori kako su virtualne zbirke samosvojna podvrsta digitalnih zbirki i digitalnih arhiva. Autor naglašava kako sve virtualne zbirke jesu digitalne, ali da svaka digitalna zbirka (fond) nije i virtualna zbirka. Virtualna je zbirka umjetna zbirka koja se nalazi u digitalnom prostoru, virtualna se zbirka može sastojati od digitalnih dijelova koji nikad nisu bili dio istoga fonda. Virtualna zbirka nema provenijencije, barem ne kako arhivisti uobičajeno shvaćaju i primjenjuju provenijenciju. Profesionalna zadaća arhivista i kuratora gradiva nije stvaranje virtualnih zbirki, već stvaranje informatičkog okruženja u kojem korisnici mogu stvoriti virtualne zbirke, odnosno omogućivanje virtualnih zbirki preko desktopivnih aplikacija i drugih standarda. Virtualne zbirke stvaraju sami korisnici. Arhivisti korisnicima trebaju omogućiti pristup digitalnom gradivu, neovisan od obavijesnih pomagala.

William Landis, *Nuts and Bolts: Implementing Descriptive Standards to Enable Virtual Collections*

Knjižničar u Special Collections and Archives, Sveučilište California, u revidiranoj verziji izlaganja održanoga na godišnjoj konferenciji Society of California Archivists, 28. travnja 2001., piše kako su arhivisti tek počeli proučavati koliko su podatci iz arhivskog opisa upotrebljivi korisnicima koji se služe npr. webom. Autor citira upozorenje Elsie

Freeman Finch iz 1984., kako su arhivisti već na putu stvaranja elektroničkih sustava koji ne daju korisnicima ono što traže ili, još važnije, ono što će zaista služiti. U arhivskoj literaturi ne postoje stvarni indikatori da su obavijesna pomagala od posebne koristi korisnicima. Struka donekle fetišizira obavijesna pomagala, mada su ona samo jedan od mogućih rezultata sustava arhivskog opisa. Postavlja se pitanje zašto i za koga se reformatira nedigitalni materijal postojećih fondova. Koliko će budući arhivski sustavi odgovarati potrebama i očekivanjima korisnika, neraskidivo je povezano s time kako će arhivisti urediti svoje podatke. ISAD(G) daje struci polazište za oslobađanje od naslijeđa osebujnih načina opisa.

Robin L. Chandler, *Building Digital Collections at the OAC: Current Strategies with a View to Future Uses*

Ravnatelj Online Archive of California (OAC), Sveučilište California, u revidiranoj verziji izlaganja održanoga na godišnjoj konferenciji Society of California Archivists 28. travnja 2001. opisuje povijest i razvoj OAC-a. Polazeći sa stajališta da su upotrebljivost i potrebe korisnika primarni faktor u stvaranju digitalnih zbirki, istražuje se suradnja na njihovu stvaranju, profesionalni standardi, arhitektura sustava, dizajn sučelja, alati za korisnike i uloga arhivista kao interpretatora u digitalnom okruženju. Digitalno okruženje korisnicima daje mogućnost dekonstrukcije i remotanže informacija iz obavijesnih pomagala u vlastite svrhe, što je dramatična promjena u arhivističkoj koncepciji obavijesnih pomagala, a arhivisti moraju, kako bi razumjeli ovu promjenu, shvatiti informatičke potrebe korisnika.

Drugi se broj časopisa pretežito bavi strategijama dokumentacije. René Boatman piše o dokumentacijskoj strategiji Fales Library & Special Collections' Downtown New York Collection. Nanci A. Young obrađuje temu dokumentiranja obrazovanja žena u isključivo ženskom koledžu. Fernanda H. Perrone piše o dokumentiranju studentskoga života na Catholic Women's Colleges. Thomas J. Frusciano bavi se mogućnostima istraživanja koje su na raspolaganju dodiplomskim studentima na Sveučilištu Rutgers. Bette Weneck piše o dokumentiranju karakteristika studentske populacije ženskih visokih obrazovnih institucija.

Treći je broj uglavnom posvećen standardu EAD i digitalizaciji gradiva. Joan Echtenkamp Klein piše o projektu digitalizacije više od 5 000 dokumenata Philip S. Hench Walter Reed Yellow Fever Collection, nacionalno važne zbirke pohranjene na Sveučilištu Virginija. Clay Redding bavi se važećim načinima opisa gradiva i njihovim utjecajem na implementaciju EAD-a. Christopher J. Prom uspoređuje kompatibilnost EAD s drugim metadata standardima. Hannah C. Frost daje komparativnu analizu i evaluaciju EAD-a standarda.

Četvrti je broj časopisa, sudeći po dostupnim sažetcima, o dostupnosti gradiva. Matthew Young Eidson bavi se nedostacima i prednostima EAD-a. Aaron D. Purcell, uz pomoć primjera zbirke Historical Society of Washington, govori o boljoj dostupnosti gradiva. Claire Gabriel daje povijesni pregled predmetnoga pretraživanja gradiva. Gwynneth Malin piše o utjecaju digitalnih zbirki na opis gradiva. Marilyn H. Pettit se preko robstva i abolicije bavi stvaranjem obavijesnih pomagala koja će omogućiti adekvatnije pretraživanje gradiva. Sandra Shaffer VanDoren raspravlja o izazovima sakupljanja multietničkoga i multikulturnoga gradiva na the Balch Institute for Ethnic Studies.

Časopis je dostupan na Web stranici: <http://www.haworthpressinc.com/web/JAO>
Pretplata za pojedince (izvan SAD-a i Kanade) iznosi \$ 65,00.

Živana Heđbeli